

331.88,656.2

RVL

Ylimääräinen edustajakokous
pöytäkirja
1927

Salto

Says. 26.9.27.

Pöytäkirja

Suomen Rautatievirkamiesyhdistyksen

ylimääräisessä edustajakokouksessa

7. 8. 1927.

1927

S i s ä l l y s l u e t t e l o

Pöytäkirja:

Sivut:

1 - 5 §	Kokouksen alkutoimitukset	1 - 2
6 §	Virka-asemaa osoittavat toiminimitykset valtionrautateillä	2 - 3
7 §	Kokouksen lopettaminen	3
<u>Liite</u> N:o 1	Komitean mietintö	4 - 8
" N:o 2	Kotikielen Seuran lausunto	9 - 10
" N:o 3	Osastojen lausunnot	11 - 13

Pöytäkirja, laadittu Suomen Rautatievirkamiesyhdistyksen ylimääräisessä edustajakokouksessa, n.s. kesäkokouksessa, joka pidettiin elokuun 7 päivänä 1927 klo 4 ip. Asemapäällikköyhdistyksen lepokodissa, Rauhalinnassa. Sihteerinä toimi yhdistyksen varsinainen sihteeri.

Kokouksen alkutoimitukset.

1 §.

Kokouksen avasi tuomari Rannikko huomauttaen, että jo viime vakinaisessa edustajakokouksessa oli lausuttu toivomus, että Rautatievirkamiesyhdistyksen alkaisi pitää kesäkokouksia, kuten muillakin yhdistyksillä on tapana. Kun Itäinen osasto lupautui järjestämään oman kesäkokouksensa samalla kertaa, on alku Rautatievirkamiesyhdistyksen kesäkokousten pitämiselle tämän kokouksen koonnuttua tehty. Kuten osanottajain lukumäärä osoittaa on alku ollut lupaava, sillä saapuvilla on runsas joukko edustajia ja muita yhdistyksen jäseniä. Lausui edustajat tervetulleiksi kokoukseen.

2 §.

Kun kokouskutsu oli julaistu "Rautatieläisen" numerossa 13 ja tarkempi ohjelma numerossa 14, minkä lisäksi osastoille oli asiasta lähetetty kirjalliset ilmoitukset, katsottiin kokous laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

3 §.

Nimenhuudossa todettiin seuraavat edustajat olevan saapuvilla:

Helsingin osastosta: kirjanpitäjä E.Aalto, varastonhoitaja E.J.Porkka, konttoripäällikkö O.Larsson ja kontrollööri A.V.Olanne.

Keskimäisestä osastosta: kirjurit A.Suvanne ja A.V.Huldén.

Itäisestä osastosta: kirjanpitäjä A.Wahlman, kirjurit O.Wäänänen, S.J.Ahola, U.Sahanen, V.Tuunanen, P.Sjöman, K.Molander ja J.Huetz sekä sähköttäjät E.Kärmeniemi ja G.von Haartman.

Savon osastosta: kirjurit F.I.Eloheimo, V.Harjula ja A.L. Toivanen.

Tampereen osastosta: kirjurit K.Nyman ja J.E.Hakala.

Pohjoisesta osastosta asemap. A.J.Arola.

Asemapäällikköjen yhdistyksestä: asemapäälliköt B.Ajo, A.Kunnas, O.Suosalmi, O.E.Mustonen ja H.Lauraeus.

Lennätinteknikkojen osastosta, lennätinteknikko S.Nyman.

4 §.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin herrat Porkka ja Aalto.

5 §.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin sen avaaaja, tuomari Rannikko.

Virka-asemaa osoittavat toiminimitykset valtionrautateilla.

6 §.

Ryhdyttäessä käsittelemään kokouskutsussa mainittua keskustelukysymystä, ehdotusta uusiksi virka-asemaa osoittaviksi toiminimityksiksi valtionrautateilla, luki puheenjohtaja komitean antaman lausunnon ehdotuksineen (liite 1), Kotikielen seuran lausunnon (liite 2), sekä Asemapäällikköyhdistyksen johtokunnan antaman lausunnon (liite 3). Samalla totesi hän, ettei lausuntoa ole tämän lisäksi muilta osastoilta saapunut kuin Savon osastolta lyhyt ilmoitus (liite 4), eikä kysymystä ole tämän vuoksi käsitelty hallituksen eikä hallitusvaliokunnankaan kokouksissa, joten kysymys on jokseenkin valmistelemattomana esitetty R.V.Y:n edustajakokoukselle. Tuunanen ilmoitti Itäisen osaston asiaa kylä alustavasti käsitelleen, vaikkei mitään kirjallista lausuntoa olekaan vielä annettu. Ehdotti, että kysymystä edelleen valmisteltaisiin, minkä jälkeen se uudelleen otettaisiin edustajakokouksessa esille. Savon osaston puolesta tehtiin erinäisiä muistutuksia komitean ehdotuksia vastaan, kuten sanoista "toimentaja", "apulaisasemapäällikkö" y.m. Larsson huomautti ettei Puutavarakonttorissa ole enää apulaiskonttoripäällikön nimistä virkailijaa, vaan on sen sijalla II lk. kontrollööri. Kun vielä erinäisissä

puheenvuoroissa oli esitetty kysymyksen enemmän keskustelun siirtämistä toiseen kokoukseen, päätettiin yksimielisesti siirtää asian enempi käsittely siksi kunnes kaikki osastot olisivat antaneet lausuntonsa ja ehdotuksensa asiassa.

Kokouksen lopettaminen.

7 §.

Kun muita keskustelukysymyksiä ei ollut, julisti puheenjohtaja klo 4,50 ip. kokouksen päättyneeksi.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

A. V. Olanne.

Pöytäkirja tarkastettu, Helsingissä, elokuun 30 päivänä 1927.

Rudolf Rannikko.

E. J. Porkka.

E. Aalto.

Rautatievirkamiesyhdistykselle.

Marraskuun 11 päivänä 1924 asetti Rautatievirkamiesyhdistyksen Hallitus komitean, jonka tuli laatia ehdotus nykyisten, virkaesemää osoittavien toiminimitysten muuttamisesta paremmin todellisia tehtäviä vastaaviksi. Käsittäen tehtävänsä vaikeuden ja arkaluontoisuuden ei Komitea ole halunnut hätiköidä ehdotuksensa laatimisessa, sillä sopivien nimitysten, jotka samalla voisivat saada yleisemmän kannatuksen ja hyväksymisen, löytäminen on osoittautunut tavattoman vaikeaksi. Komitean lopullisen ehdotuksen viivästyminen on tämän lisäksi osaksi johtunut myös siitä, että Komitea koetti alussa hankkia selvitystä vastaavanlaisista nimityksistä ulkomailla, vaikkakin huomattiin sittemmin etteivät ne kelvanneet meillä esikuviksi ja toiseksi siitä, että Komitea sai Kotikielen Seuralta pyytämänsä lausunnon vasta noin vuoden kuluttua. Jättäessään laatimansa ehdotuksen, jossa nykyiset nimitykset esiintyvät aakkosjärjestyksessä ja niiden rinnalla ehdotetut uudet nimitykset, saa Komitea samalla huomauttaa, että ehdotusta laadittaessa on koetettu noudattaa seuraavia yleissuuntaviivoja:

1) nimitykset on koetettu saada mahdollisuuden mukaan sovelletuiksi sen tehtävän mukaan, joka virkailijoilla eri osastoilla, toimistoissa ja konttoreissa todellisuudessa on. Siten ehdotetaan esim. kirjuriin, koneinsinöörien, kontrollöörien, liikennetarkastajain, ratainsinöörien, varastonhoitajien y.m. nykyiset nimitykset osaksi muutettaviksi;

2) saadakseen onnistuneempia suomalaisia nimityksiä, on Komitea pyytänyt ehdotusta myös Kotikielen Seuralta, jolta saatu vastaus ohennliitetään;

3) samanluontoisiin virkoihin nähden eri osastoilla, toimistoissa ja konttoreissa on koetettu sovelluttaa samaa nimitystapaa, kuten esim. yliarkkitehti, yliasianvalvoja, ylikassanhoitaja, yli-insinööri j.n.e.; Konepajajakson päällikkö, liikennejak-

son päällikkö j.n.e.

4) kirjurien ja miespuolisten sähköttäjien nimitykset linja-
asemilla ehdotetaan muutettaviksi I, II ja III lk. ekspeditöö-
reiksi = toimentajiksi, sekä kirjurien ja konttoriapulaisten nimi-
tykset keskushallinnossa II ja III l. kirjanpitäjiksi, jolloin
nykyiset kirjanpitäjät olisivat I l. kirjanpitäjiä.

Muut ehdotetut muutokset selvinnevät ilman erikoista perus-
telua oheenliitetystä ehdotuksesta uusiksi virka-asemaa osoittavik-
si toiminimityksiksi valtionrautateilla. Samalla oheenliittää Komi-
tea yhden kappaleen lehteä "Svensk trafiktidning" N:o 51 vuo-
delta 1924, jossa samaa kysymystä käsitellään Ruotsin rautateil-
lä kirjoituksessa "Titlarna vid S.J."

Helsingissä, heinäkuun 4 p:nä 1927.

E.J. Porkka.

K.O. Rejman.

Gunnar Wasz.

Yrjö Tamminen.

J.R.Lydecken.

A.Gustafsson.

A. V. Olanne.

E h d o t u s

uusiksi virka-asemaa osoittaviksi toiminimityksiksi valtionrautateilla.

Nykyiset nimitykset:

Ehdotetut nimitykset:

Aktuaari

aktuaari

apulaisasianvalvoja

asianvalvoja

apulaisinsinööri

apulaisinsinööri

apulaisjohtaja

apulaisjohtaja

apulaiskassööri

apulaiskassanhoitaja

I l. arkkitehti

yli-arkkitehti

II l. arkkitehti

arkkitehti

asemamestari

asemamestari

asemakassööri

asemakassanhoitaja

I l. asemapäällikkö

I l. asemapäällikkö

II l. "

II l. "

III l. "

III l. "

IV l. "

IV l. "

V l. "

V l. "

asemapäällikön apulainen

I l. apulaisasemapäällikkö

asianvalvoja

yli-asianvalvoja

arjoittelija (tutkinnon suorittanut)

konttori-apulainen

" (tutkinnon suorittamaton)

alokas

johtaja

johtaja

kamreeri

kamreeri

kanslisti

kanslisti

kassööri (ratarakennuksilla)

kassanhoitaja

kemisti-insinööri

kemisti-insinööri

kilometrikonttorin päällikkö

kilometrikonttorin päällikkö

kirjanpitäjä

I l. kirjanpitäjä

I l. kirjuri (keskushallinnossa)

I l. kirjanpitäjä

I l. " (tavaratoimiston esimiehenä)

II lk. apulaisasemapäällikkö

I l. " (junanlähettäjän konttorissa)

I l. junanlähettäjä

I l. " (asemakontrollöörinä)

asematarkastaja

I l. " (muut)

I l. toimentaja

I l. kirjuri (junanläh. konttorissa)

II l. junanlähettäjä

I l. " (keskushallinnossa)

II l. kirjanpitäjä

I l. " (muualla)

II l. toimentaja

I l. koneinsinööri (konep.jaks.esimies)
I l. " (konepajalla)
I l. " (varikko jaks.esim.)
II l. " " " "
I l. " (muut)

II l. koneinsinööri (konepajalla)
II l. " (varikolla)
II l. " (muut)

konepajan konttoripäällikkö

I l. kontrollööri (kilometrikonttorissa)
I l. " (varastokonttorissa)
I l. " (kontrollitoimistossa)
I l. " (varastokonttorissa)
II l. " (kontrollitoimistossa)

konttoriapulainen

lennätininsinööri

I l. lennätinteknikko

II l. "

I l. liikennetarkastaja (jakson esimies)
I l. " (kuljetustoimist.)
I l. " (liikennetoimistossa)
I l. " (sotilastoimistossa)
I l. " (tariffitoimistossa)
II l. " (jakson konttorissa)
II l. " (liikennetoimistossa)
II l. " (sotilastoimistossa)
II l. " (tariffitoimistossa)
II l. " (tiedustelukontt.)

I l. linjakirjuri

II l. "

linjasähköttäjä

I l. lipunmyyjä

II l. "

notaari

oppikurssien johtaja

osastoinsinööri

painatustöiden konttoripäällikkö

piirikamreeri

konejakson päällikkö

I l. konepaja-insinööri

I l. varikkojakson päällikkö

II l. " "

I l. koneinsinööri

II l. konepaja-insinööri

varikkojakson apulaispäällikkö

II l. koneinsinööri

konepajan konttoripäällikkö

apulaiskonttoripäällikkö

I l. varastokatsastaja

jaoston päällikkö

II l. varastokatsastaja

kantotarkastaja

III l. kirjanpitäjä

lennätininsinööri

I l. lennätinteknikko

II l. "

liikennejakson päällikkö

I l. liikennetarkastaja

I l. - " -

sotilastoimiston päällikkö

I l. tariffineuvos

II l. liikennetarkastaja

II l. - " -

apulaispäällikkö

II l. tariffineuvos

II l. liikennetarkastaja

I l. linjakirjuri

II l. "

III l. "

I l. lipunmyyjä

II l. "

notaari

oppikurssien johtaja

osastoinsinööri

painatuskonttorin päällikkö

piirikamreeri

piirikasööri
piirireviisori
piirustaja
puutavarakonttorin apulaiskonttoripäällikkö
puutavarakonttorin päällikkö
puutavarakonttorin kirjanpitäjä
pääkasööri
rakennuspäällikkö
I l. ratsinsinööri (jakson esimies)
I l. " (muut)
II l. ratsinsinööri (jakson esimies)
II l. " (muut)
rautatietiläkäsi
reistraattori
reviisori
sihteeri
speditööri
I l. sähköttäjä (naispuolinen)
II l. " (- " -)
sähköttäjä (miespuolinen)
tilastokonttorin päällikkö
varastokonttorin päällikkö
I l. varastonhoitaja
II l. "
II l. - " - Keskushallinnossa
III l. varastonhoitaja
IV l. varikonesimies
II l. "
yli-insinööri
ylikamreeri
ylikontrollööri
ylilääkäri
ylim. konttoriapulainen
ylipuutarhuri

piirikassanhoitaja
piirireviisori
piirustaja
puutavarakonttorin apulais-
päällikkö
puutavarakonttorin päällikkö
I l. kirjanpitäjä
yli-kassanhoitaja
rakennuspäällikkö
I l. ratajakson päällikkö
I l. ratsinsinööri
II l. ratajakson päällikkö
II l. ratsinsinööri
rautatietiläkäsi
kirjasaaja
reviisori
sihteeri
hankinnoitsija
I l. sähköttäjä
II l. "
III l. toimentaja
tilastokonttorin päällikkö
varastokonttorin päällikkö
I l. varastojakson päällikkö
II l. " "
I l. varastonhoitaja
II l. - " -
I l. varikon päällikkö
II l. " "
yli-insinööri
ylikamreeri
tarkastuskonttorin päällikkö
ylilääkäri
konttoriapulainen
ylipuutarhuri

Kotikielen Seura

Helsinki.

Suomen Rautatievirkamiesyhdistyksen Hallitusvaliokunta.

Helsinki.

Kotikielen Seura on käsitellyt viime vuoden aikana Teiltä saapuneissa kirjelmässä tehdyn pyynnön, että Seura avustaisi eräiden rautatielaitoksessa käytännössä olevien virkamiesnimitysten muuttamista uusiksi, suomalaisperäisiksi. Julkaistuaan sanomalehdissä yleisölle kehoituksen, jossa pyydettiin kaikkia asianharrastajia lähettämään ehdotuksia Seuralle tässä tarkoituksessa. Seura antoi valitsemansa toimikunnan tehtäväksi tarkastaa saapuneet ehdotukset. Tämä toimikunta, johon ovat kuuluneet professorit A.V. Koskimies ja Lauri Kettunen sekä lehtori E.A. Saarimaa ja fil.kand. Lauri Linen ynnä kutsuttuina asiantuntijoina lisäksi maisteri Kustaa Saari ja insinööri Viljo Kala, on antanut asiasta seuraavan lausunnon, jonka Kotikielen Seura kokouksessaan 10. helmikuuta 1927 hyväksyi:

"Todettiin, että kaikkiaan 37 eri kansalaista oli lähettänyt ehdotuksia eräiksi uusiksi rautatievirkamiesten nimityksiksi. Toimikunta tarkasti ehdotukset ja päätti puoltaa seuraavia uudissanoja:

aktuaari = (tilastoitsija)

ekspeditööri = toimentaja

ekspedieerata = toimentaa

kamreeri = (tilintäjä)

kanslisti (ehdotettiin pysytettäväksi, epäröiden ajateltiin mahdolliseksi vastineeksi sanaa toimistaja)

kasööri = kassanhoitaja

kontrolliosasto = tarkastusosasto

kontrollööri = tarkastaja

notaari = (varmentaja)

revisori = (tilintutkija)

speditööri = hankinnoitsija

tariffi = maksutus

tariffiosasto = maksutusosasto

Muuten toimikunta oli sitä mieltä, että sellaisten yleiseurooppalaisten nimitysten poistamista, jotka äänteellisesti hyvin sopeutuvat suomen kieleen, ei olisi syytä vaatia. Sellaisina mainittiin edellä luetelluista: aktuaari, kamreeri, kanslisti, notaari ja revisori. Tarpeellisimpina muutettavina pidettiin sanoja ekspeditööri, kont-

rollööri (kontrolliosasto), speditööri ja tariffi (tariffiosasto) ja onnistuneimmaksi uudissanaehdokkaaksi katsottiin toimentajaa (ja sen rinnalle suositeltua verbiä toimentaa - ekspedieerata).

Kilpailun ulkopuolella ehdotettua sanaa viite = signaali (vaihdeviite, vaihtoviite, käsiviite, levyviite, valoviite, siipi-viite = semafori) pidettiin onnistuneena.

Rautatievirkamiesyhdistyksen Kotikielen Seuralle lähettämässä kirjelmässä mainituista muista vierasperäisistä sanoista katsottiin tarpeettomaksi ehdottaa muutettavaksi sanaa sihteeri; reistraattori-sanan vakiintuneena vastineena pidettiin kirjaajaa (kirjata = registreerata)."

Kotikielen Seura jättää yllä olevan lausunnon Rautatievirkamiesyhdistyksen hyväntahtoiseen harkintaan ilmoittaen vast'edeskin olevansa mielihyvin valmis tarjoamaan apuansa suomen kielen käyttöä koskevissa kysymyksissä.

Helsingissä 11. helmikuuta 1927.

Kotikielen Seuran puolesta

Lauri Hakulinen.

sihteeri.

(Osoite: Hallitusk. 1. Sanakirjasäätiö)

R.W.Y:n Hallitusvaliokunnalle.

Helsinki.

Tämän ohella lähetetään kunnioittaen asemapäällikköyhdistyksen Johtokunnan kokouksen 17/7.27 pöytäkirjanote, josta ilmenee ap. yhdistyksen kanta R.W.Y:n ylimääräisessä kokouksessa Rauhalinnassa 7/8 27 esille tulevassa asiassa.

Wiipurissa 29/7.27.

J. Pietilä.

ap.yhd. sihteeri.

Pöytäkirja pidetty asemapäällikköyhdistyksen Johtokunnan kokouksessa asemapäällikköjen lepokodissa Rauhalinnassa 17 päivä heinäkuuta 1927.

Saapuvilla olivat yhdistyksen puheenjohtaja ap A.Jolma sekä Johtokunnan jäsenet apt J.E.Bergman, J.Pietilä ja O.Suosalmi.

1 §.

Luettiin Hallitusvaliokunnan kirjelmä N:o 15 heinäkuun 8 p:ltä 1927 ynnä sitä seuranneet liitteet, jotka sisältävät ehdotuksia uusiksi virka-asemaa osoittaviksi toiminimityksiksi valtionrautateilla.

2 §.

Johtokunta asettui kannattamaan ehdotusta seuraavin poikkeuksin:

- 1) että nykyinen nimitys "asemapäällikön apulainen" kaikin puolin sopivana ja tarkoitustaan vastaavana pysytettäisiin ja että ehdotettu nimitys 1 lk. apulaisasemapäällikkö on vähemmän onnistunut.
- 2) että tutkinnon suorittamatonta virkamiesharjoittelijaa kutsuttaisiin edelleenkin harjoittelijaksi eikä alokkaaksi, jota nimitystä käytetään n.k. palvelijakunnan ylimääräisistä miehistä ja tarpeellisen selvyuden vuoksi ei näitä molempia

voida pitää samaan ryhmään kuuluvina.

- 3) että virkamiestutkinnon suorittanut harjoittelija saisi nimekseen ylimääräinen toimentaja koska ehdotettu nimitys konttoriapulainen on ehdotettu nykyisille ylimääräisille konttoriapulaisille, joiden suhteen ei ole olemassa samoja pätevyysvaatimuksia kuin virkamiesharjoittelijain suhteen.
- 4) että ensi lk. kirjuria, joka toimii tavaratoimistossa, kutsuttaisiin I lk. toimentajaksi, eikä II lk. apulaissasemapäälliköksi, koska heidän toimintansa ei ole siihen määrin itsenäistä, että heistä voitaisiin käyttää komitean ehdottamaa nimitystä, vaan on asianomaisen asemapäällikön itsensä useimmissa tapauksissa tehokkaalla tavalla valvottava töiden suoritusta tavaratoimistossa.
- 5) Toisen lk. liikennetarkastaja sotilastoimistossa on komiteaehdotuksessa "apulaispäällikkö". Selvyyden vuoksi ehdotetaan sotilastoimiston apulaispäällikkö.
- 6) Toisen lk. liikennetarkastaja tariffitoimistossa ehdotuksessa toisen lk. liikennetarkastaja. Johtokunta ehdottaa nimitykseksi "tiedustelukonttorin päällikkö.
- 7) Komitea ehdottaa että miespuolinen sähköttäjä kutsuttaisiin III lk. toimentajaksi.

Johtokunnan mielestä olisi sähköttäjä linja-asemilla, jos virkatoimeen kuuluu muidenkin tehtävain kuin sähköttämisen suorittaminen, sukupuoleen katsomatta kutsuttava III lk. toimentajaksi, sillä viime aikoina on linja-asemilla alettu sähköttäjäiksi nimittää yhä enemmän naisia.

- 8) Ylim. konttoriapulainen ehdotetaan toimisto-apulaiseksi..

Lopuksi Johtokunta kunnioittaen huomauttaa, että se pitää kirjuri-nimityksen muuttamista nimitykseksi toimentaja ja signaalisanan muuttamista viitteeksi erittäin onnistuneena.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

J. Pietilä.

ap.yhd. sihteeri.

Virkamiesyhdistys.

Savon osasto.

Kuopiossa,

heinäkuun 28 p:nä 1927.

N:o 5.

R.V.Y:n Hallitusvaliokunnalle.

Hallitusvaliokunnan kirjelmän N:o 14 6/7-27 johdosta saa johtokunta kunnioittaen ilmoittaa, että se katsoo periaatteellisesti voivansa yhtyä ehdotettuihin virka-asemaa osoittavien toiminimitysten muutoksiin jättämättä omaa yksityiskohtaisempaa ehdotusta nimityksiin nähden, mutta jättää asian niiden päätöksien varaan, joita tullaan keskustelun perusteella kokouksessa tekemään varsinkin, jos päätökset tähtäävät siihen suuntaan että samanlaatuisia tehtäviä suorittaville tulisi ehdotettuja yhtenäisemmät nimitykset.

W. Harjula.

varapuheenjohtaja.

F. Eloheimo.

sihteeri.